

СТАНОВИЩЕ

от

Професор, доктор, Борис Сергинов, Нов български университет,

за присъждане на академична длъжност „доцент“, научна област 8.2.Изобразителни изкуства с хабилитационен труд на тема: **1.** „Графичният дизайн — съвременни тенденции, естетика, функционалност”. **2.** „Серията от 18 дигитални принтове създадени за самостоятелната изложба „Интеграция в алгоритми“, „Съвременно 2, 3, 4“ и други проекти, представени от **д-р Явор Грънчаров**, щатен преподавател, главен асистент към катедра „Визуални изкуства“, Факултета по науки за образованието и изкуствата (ФНОИ), СУ „Св. Климент Охридски“

Оценка на качествата на хабилитационния труд, разширеното резюме и представените творби и документи

Актуалност и значимост на разработвания и представен в разширеното резюме и приложените документи хабилитационен труд

Значимостта на избраната тема в научно и научно-приложно отношение е свързана с наложителното изследване и предефиниране на графичния дизайн и неговите граници в съвременната култура и изкуство. Днес въпросът за ефективността на графичния дизайн и неговото място в системата на изкуството, стои с най-висока тежест в състава и континuitета на глобалния творчески и информационен процес в сферата на изобразителното изкуство и дизайна, като поле за творческа изява и научни изследвания в този тип изкуства. В предложения за становище труд и резюме се изследват трансформациите на графичния дизайн, изследва се и неговата роля и място в системата на изкуствата, за да се осъществи поредица от теоретични анализи и да се направят изводи, както и да се създадат множество творчески решения.

Тематичен обхват и параметри на хабилитационния труд

Кандидатът представя творчество и авторска работа като графичен дизайнер, художник и преподавател в областта на графичния и 3D дизайн, предоставяйки серия от творби, създадени в периода от назначаването му като главен асистент към катедра „Визуални изкуства“, Факултета по науката за образованието и изкуствата (ФНОИ), СУ „Св. Климент Охридски“ през 2020 г. и до сега. Работите представени за хабилитация са групирани в съответствие с техните художествени особености и цели, и демонстрират умения и компетенции на автора в рамките на изследваната област, като показват сериозни творчески и научни постижения в областта на графиката и 3D дизайна през последните 4 години. Във всички представени за хабилитация творби, графичният дизайн се съдържа като съществен елемент от работата на Грънчаров, като са приложени специфични визуални детайли и

текстури, с цел цялостно обогатяване на функционалността на визуализацията и улесняване на яснотата, достъпността и възприемането на идеята на автора. В този смисъл правилното приложение на графичния дизайн цели да подчертае конкретните аспекти на творбата, които иначе биха били пропуснати.

Хабилитационният труд е представен в три части:

- Дейност и реализация в областта на графичния дизайн
- Творчески изяви
- Преподавателска дейност

Дейност и реализация в областта на графичния дизайн

В раздел „Графичен дизайн“ са приложени реални дизайн произведения, свързани с професионалната компетентност на автора към катедра „Визуални изкуства“ и проекти за нуждите на ФНОИ. Реализираните конкретни произведения на графичния дизайн, тясно кореспондират с преподавателската и практическата дейност на автора, и са резултат от неговите творчески постижения в отчетната област. В този раздел са представени и творби на графичния дизайн с различни по предназначение функции, характер и обем: книжни и дигитални издания, голям набор от рекламни материали.

- *Задълбоченост и изчерпателност на проучването на теоретичните източници*
- *Доказване с нови средства на съществени страни на вече съществуващи теории, хипотези и др.*

Избраната тема на предложения за становище творчески труд и разширено резюме е **„Графичният дизайн – съвременни тенденции, естетика, функционалност“** при катедра „Визуални изкуства“, Факултета по науки за образованието и изкуствата (ФНОИ), СУ „Св. Климент Охридски“, София.

Този труд проследява, изследва и анализира процесите на интегриране и свързване на различните видове графично изразяване в сферата на дизайна, в частност на графичния дизайн, по един предварително предначертан научен метод, характерен за изобразителните изкуства и дизайна, предлагат се нови трактовки и дефиниции. Работата по графичния дизайн, рекламни изделия и аксесоари показва коректност при избирането на теми, обработката и анализа на емпирични данни. Събран и анализиран е творчески материал, върху който се градят приносите на Явор Грънчаров.

Основен метод на творческия процес е практическия, като включва методи на работа и съпоставителен ракурс: преглед, интерпретация – тълкуване. Тук са синтезирани няколко линии: творческа, концептуална, естетическа, аналитична и оценъчна.

Творчески и приложни приноси на хабилитационния труд

В първата теоретична част на хабилитационния труд е направен прецизен и задълбочен анализ на графичния дизайн и неговата роля и място в системата на изкуствата. Това е и първият задълбочен текст в българската научна литература, изследващ хронологията на графичния дизайн като неделимо и изконно цяло от естетическата и културна парадигма. Той

анализира и категорично доказва взаимодействието между дизайна, графиката, художествения стил и образ.

Систематични изследвания и творчество върху графичния дизайн и връзката им с академичната среда от подобна гледна точка не са правени досега в рамките на Българската академична и университетска общност, и са рядкост и изключение дори в чуждестранната академична среда. В представянето на интердисциплинарен поглед върху избраната проблематика се състои един от основните, важни моменти, които настоящата работа успява отлично да осветли.

В този смисъл, научната и творческа дейност на кандидата се базира, както констатирахме по-горе, върху един синкретичен подход към проблематиката, като съчетава според мен, културологични, концептуални, типично творчески, дизайнерски и други гледни точки и методи.

Работата по темата показва, че подходът и научно-изследователският и творчески метод са основателни и спомагат за решаването и постигането на целите и задачите, които си поставя представеният за становище труд и разширеното резюме.

Работата на Грънчаров обогатява с понятия разбирането за изобразително изкуство, изкуствознание и дизайн, разглеждайки ги в творчески, научен, концептуален и естетически план, като изследва и представя отлично една сложна и мултидисциплинарна проблематика.

Дизайнерският труд и разширеното резюме съдържат както основни, така и допълнителни качествени експерименти, и анализ на постигнатите резултати, а също така и проведени творчески експерименти, които имат основна практическа и теоретична стойност. Приложени са и документи относно използваните методи. Картината на представените за становище материали и творчество е блестящо допълнена от документи насочени към темата на хабилитационния труд, публикации и исторически изследвания.

Заклучение

Оценявам научните качества и приноси на дизайнерския труд и разширеното резюме, изследователската и творческа работа на д-р **Явор Грънчаров**, неговата обществена, социална, научна и историческа значимост, личния принос на автора и практическата полезност и актуалност на представените творчески проблеми. Предлагам на уважаемите членове на научното жури да дадат съгласието си за присъждането на академична длъжност „**Доцент**” на д-р Явор Грънчаров.

Дата: 10.04.2024

Становище:

Проф. д-р Б. Сергинов